

Številka: U-I-437/18-5

Datum: 20. 9. 2018

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopku za preizkus pobude Blaža Babiča, Ljubljana, na seji 20. septembra 2018

sklenilo:

1. Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti Zakona o izgradnji, upravljanju in gospodarjenju z drugim tirom železniške proge Divača–Koper (Uradni list RS, št. 51/18) se zavrže.

2. Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti četrtega odstavka 90. člena Ustave se zavrže.

OBRAZLOŽITEV

1. Pobudnik izpodbija Zakon o izgradnji, upravljanju in gospodarjenju z drugim tirom železniške proge Divača–Koper (v nadaljevanju ZIUGDT). Zatrjuje številne kršitve v referendumskem postopku oziroma referendumski kampanji o tem zakonu, do katerih naj bi prišlo pred prvim glasovanjem na referendumu, ki je potekalo 24. 9. 2017. Te nepravilnosti naj bi povzročile protiustavnost postopka sprejemanja ZIUGDT. Pobudnik zatrjuje njegovo neskladje s 1., 2., 3., 5., 8., 22., 26., 44. in 153. členom Ustave ter 1., 2., 25. in 26. členom Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah (Uradni list SFRJ, št. 7/71, in Uradni list RS, št. 35/92, MP, št. 9/92 – MPDPP). Opozarja tudi na domnevni "notranji konflikt med 3. in spremenjenim 90. členom Ustave, ki naj bi bil sprejet na protiustaven način".

2. Pobudnik zatrjuje kršitve v referendumskem postopku oziroma referendumski kampanji o ZIUGDT, do katerih naj bi prišlo pred prvim glasovanjem na referendumu, ki je potekalo 24. 9. 2017. Zakonodajalec je pristojnost sodnega varstva pravice do glasovanja na referendumu v primerih vsakega posameznega referendumskega postopka podelil Upravnemu sodišču, ko gre za nepravilnosti v referendumskem

postopku pri delu volilnih organov (52. člen Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi, Uradni list RS, št. 26/07 – uradno prečiščeno besedilo – v nadaljevanju ZRLI, v zvezi z 51. členom ZRLI), in Vrhovnemu sodišču zoper poročilo Državne volilne komisije o referendumskem izidu (53.a člen ZRLI). Predmet presoje v referendumskem sporu so lahko tudi kršitve pravil referendumske kampanje (vključno z njenim financiranjem), saj je spoštovanje teh pravil eden od pogojev za zagotovitev enakopravnega položaja organizatorjev referendumske kampanje, ki imajo volivcem pravico predstaviti svoje izbire in razloge zanje, in učinkovitega izvrševanja pravice volivcev do glasovanja na referendumu. Zoper odločitev Vrhovnega sodišča niso dovoljena ne redna ne izredna pravna sredstva znotraj sistema rednega sodstva. Kot v vseh drugih primerih pa je zoper njegovo odločitev v referendumskem sporu v skladu s pogoji, ki jih določa Zakon o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS) dovoljena ustavna pritožba.¹

3. Glede na navedeno Ustavno sodišče v postopku s pobudo ni pristojno presojati morebitnih kršitev pravil referendumske kampanje, temveč ima pobudnik zaradi teh kršitev zagotovljeno sodno varstvo v referendumskem sporu pred Vrhovnim sodiščem in nato ob izpolnjenih pogojih iz ZUstS ustavno pritožbo zaradi kršitev človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Zato je Ustavno sodišče njegovo pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti ZIUGDT zavrglo (1. točka izreka).

4. Pobudnik zatrjuje tudi, da obstaja "notranji konflikt med 3. in spremenjenim 90. členom Ustave, ki naj bi bil sprejet na protiustaven način". Ustavno sodišče poziva, naj "z ustrezno obrazložitvijo na prvo mesto postavi oblast ljudstva in razglasi zahtevo po udeležbi kot podrejeno 3. členu Ustave oziroma naj naloži Državnemu zboru, da četrti odstavek in druge sporne določbe 90. člena Ustave izbriše iz Ustave."

5. Pristojnosti Ustavnega sodišča ureja 160. člen Ustave in na podlagi enajste alineje prvega odstavka 160. člena Ustave nekateri zakoni. Ne Ustava ne zakoni med pristojnostmi Ustavnega sodišča ne določajo niti pristojnosti za ocenjevanje medsebojne skladnosti ustavnih določb niti pristojnosti za oceno ustavnosti določb, vsebovanih v ustavnem zakonu.² Ker torej Ustavno sodišče ni pristojno presojati medsebojne skladnosti ustavnih določb niti ne ocenjevati ustavnosti 90. člena Ustave, je pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti četrtega odstavka 90. člena Ustave zavrglo (2. točka izreka).

6. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi tretjega odstavka 25. člena in 21. člena ZUstS ter prve alineje tretjega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10, 56/11 in 70/17) v sestavi: predsednica dr.

¹ Glej sklep Ustavnega sodišča št. U-I-130/17, Up-732/17 z dne 28. 9. 2017 (Uradni list RS, št. 63/17).

² Glej sklep Ustavnega sodišča št. U-I-214/00 z dne 14. 9. 2000 (OdiUS IX, 201).

Jadranka Sovdat ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, DDr. Klemen Jaklič, dr. Rajko Knez, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik in Marko Šorli. Sklep je sprejelo soglasno.

dr. Jadranka Sovdat
Predsednica